

Ông BUI DIEM (1923-2021)
Cựu Đại Sứ VIỆT NAM CỘNG HÒA
www.vietnamvianhien.org

Trong Gọng Kềm Lịch Sử

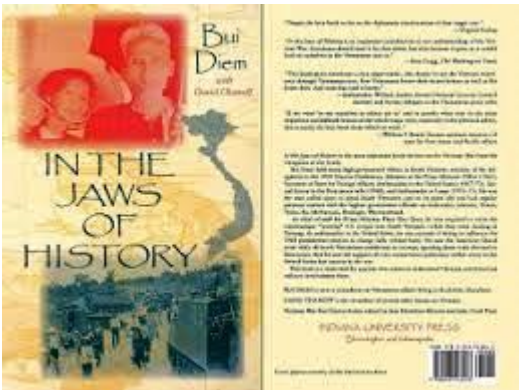
Bùi Diễm, Cựu Đại Sứ VNCH tại Hoa Kỳ.

Tôi viết quyển sách này vì cảm thấy có trách nhiệm với một bồn phận, bồn phận chẳng những đối với hàng trăm ngàn người đã hy sinh trên con đường đấu tranh giành độc lập và tự do cho Việt Nam, mà còn là bồn phận đối với hàng triệu người khác, quân cũng như dân, những người đã từng phải chịu đựng những nỗi khổn khổ, cực nhọc của một cuộc chiến tranh dài dằng dặc mà nay vẫn phải trần trọc, thống khổ vì những hậu quả khốc liệt của sự thảm bại.

Ngày trước, nghĩa trang quân đội nằm ở ngoại thành Sài Gòn là nơi an nghỉ của hàng ngàn chiến sĩ Việt Nam. Không khí thiêng liêng nơi đó đang bị hủy diệt. Tuy nhiên có một sự hủy diệt khác còn trầm trọng hơn. Sự hủy diệt của quên lãng. Nếu những hy sinh và thống khổ của tất cả những người mơ về Việt Nam như một quốc gia hoàn toàn thoát khỏi ách thống trị của cả thực dân lẫn cộng sản phải trở thành những vết bụi mờ của lịch sử thì quả thật không có gì tàn khốc hơn.

Vinh danh những nạn nhân chiến cuộc Việt Nam, tôi xin được phép ngỏ lời tri ân hàng ngàn chiến hữu người Hoa Kỳ, người Úc, người Đại Hàn, và những chiến hữu đã nằm xuống trên ngã đường tranh đấu cho Việt Nam. Quyển sách này là một phần của câu chuyện Việt Nam và các cuộc đấu tranh giành chủ quyền, độc lập và tự do. Tuy cả cuộc sống lẫn suy nghĩ của riêng bản thân đã khiến tôi cảm thấy bối rối khi phải chọn cách viết qua lối nhìn chủ quan, tôi vẫn thấy rằng đời sống của mình chẳng qua chỉ là một phần của những người Việt Nam bình thường khác trong cùng thể hệ. Vì vậy, để câu chuyện được sinh động hơn, tôi xin được phép mời độc giả cùng chúng tôi sống lại những biến cố đã qua bằng con mắt của chính những người trong cuộc.

Khi viết, tôi cũng hy vọng sẽ đóng góp được phần nào vào những công cuộc tìm tòi truy nguyên những nguyên nhân dẫn đến cuộc chiến Việt Nam. Tìm hiểu về cuộc chiến Việt Nam lúc nào cũng là một công việc khảo cứu khó khăn đầy chông gai, trắc trở. Những khó khăn phần nhiều thường là do quan niệm sai lầm của cả hai phía Mỹ, Việt. Tôi cũng mong quyển sách sẽ diễn tả rõ rệt hơn những bài học đáng nhớ trong giai đoạn bi thảm nhưng cũng không kém phần anh dũng này. Vì thế, trong phần kết tôi đã không ngần ngại rút ra những kết luận bằng vào sự suy diễn chủ quan của chính tôi về sự thật, về những nỗ lực dung hòa và những giải pháp cho tương lai.

Sau đây tôi xin ngỏ lời tri ân ông Peter Braestrup, chủ bút báo The Wilson Quarterly, và ông Philip N. Marcus, cựu viện trưởng viện Giáo Dục Sự Vụ đã khích lệ và giúp đỡ tôi từ bước đầu khi tôi bắt tay vào việc viết. Thành thật cảm tạ hai người bạn cũ đã cùng làm việc ở Việt Nam với tôi là ông Ogden Williams và ông George McArthur. Ông Ogden Williams đã giúp tôi lúc tôi thảo những bản nháp đầu và xếp đặt quyển sách. Ông George McArthur đã cho tôi rất nhiều ý kiến phê bình xây dựng và tóm tắt. Xin ngỏ lời tri ân bà Muriel Nellis, chuyên viên cổ động và quảng bá văn chương đã cho tôi những ý kiến nghề nghiệp đáng giá.

Tôi cũng xin cảm tạ các bạn người Hoa Kỳ, nhất là ông William P. Bundy, người đã cho tôi toàn quyền xử dụng tất cả những tài liệu chưa xuất bản riêng của ông về chiến tranh Việt Nam. Xin đặc biệt tri ân ông David Chanoff, với sự giúp đỡ tận tình trong công việc tìm tòi, viết lách và chọn lựa những bản thảo.

Sau cùng, tôi xin thành thật cảm ơn các viện Earhart Foundation, The Smith- Richardson Foundation, The Institute for Education Affairs, The Woodrow Wilson International Center for Scholars, và The American Enterprise Institute. Nếu không nhờ các viện kể trên giúp đỡ thì quả thật tôi chẳng bao giờ nghĩ đến việc hoàn thành quyển sách.

Như vậy, đã có nhiều người giúp đỡ tôi trên phương diện viết lách, nhưng những trách nhiệm do những kết luận và phán xét trong tất cả những trang sách này hoàn toàn thuộc phần tôi nhận lãnh.

Bùi Diễm